

Sygn. akt II AKa 148/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2014r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Krzysztof Karpiński (spr.)

Sędziowie: SA Hanna Wnękowska

SO del. Małgorzata Janicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Reingruber

przy udziale oskarżyciela posiłkowego A. B. (1)

Prokuratora Leszka Woźniaka

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2014 r.

sprawy J. K. (1)

oskarżonego z art. 148§1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie

z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt V K 81/13

Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz kancelarii adwokackiej (...) w W. kwotę 738 zł (w tym 23% VAT) tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz kancelarii adwokackiej (...) w W. 738 zł (w tym 23% VAT) tytułem wynagrodzenia jako pełnomocnika z urzędu oskarżyciela posiłkowego A. B. (1).

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 13 lutego 2014 r. w sprawie V K 81/13 oskarżony **J. K. (1)** uznany został za winnego tego, że:

- dniu 10 listopada 2012 r. w W. przed blokiem przy (...), działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia P. B. (1), zadał mu nożem ranę kłutą brzucha po stronie lewej z uszkodzeniem w przebiegu jej kanału krezki jelita cienkiego, otrzewnej ściennej tylnej ściany brzucha w okolicy przyczepu korzenia krezki jelita cienkiego, ściany tętnicy biodrowej wspólnej lewej, więzadła podłużnego przedniego kręgosłupa na wysokości górnego brzegu V kręgu lędźwiowego z następowym krwotokiem wewnętrznym, w następstwie czego doszło do zgonu P. B. (1), przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu

5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne

tj. o czyn z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

i za to na podstawie art. 148 § 1 k.k. wymierzono mu karę 25 (dwadzieścia pięć) lat pozbawienia wolności; na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono obowiązek naprawiania szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz A. B. (1) kwoty 14.800 (czternaście tysięcy osiemset) złotych oraz obowiązek zapłaty kwoty (...) (dziewięćdziesiąt jeden tysięcy dwieście) złotych na rzecz A. B. (1) i kwoty 130.000 (sto trzydzieści tysięcy) złotych na rzecz A. B. (2) tytułem zadośćuczynienia za wyrządzoną krzywdę; na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 10 listopada 2012 r. do dnia 13 lutego 2014 r.; zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. Kancelaria Adwokacka w W. i adw. L. P. Kancelaria Adwokacka w W. kwoty po 1549,80 (tysiąc pięćset czterdzieści dziewięć 80/100) złotych, w tym należny podatek VAT, tytułem udzielonej pomocy prawnej z urzędu; zwolniono oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych i przejęto je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł **obrońca** z urzędu oskarżonego.

I. Na podstawie art. 444 k.p.k. oraz art. 425 § 1 i 2 k.p.k. zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie z dnia 13 lutego 2014 roku w całości.

II. Na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów postępowania karnego, mającą wpływ na jego treść, tj.:

A) art. 4 k.p.k., art. 410 k.p.k., poprzez nie oparcie zaskarżonego wyroku na całości zebranego i ujawnionego w toku postępowania sądowego materiału dowodowego, a to w postaci części zeznań naocznego świadka zdarzenia - P. K. (1) o sile pchnięcia nożem przez oskarżonego, tj. że ruch ręką w której oskarżony trzymał nóż, „nie był ruchem gwałtownym, tylko delikatnym pchnięciem” oraz o zachowaniu pokrzywdzonego przed użyciem noża przez oskarżonego, tj. że pokrzywdzony „trzykrotnie próbował doskoczyć” do oskarżonego i że „biegł” w kierunku oskarżonego, a nadto o zachowaniu oskarżonego przed użyciem przez niego noża, tj. że oskarżony stał nieruchomo w czasie kiedy pokrzywdzony kilkakrotnie doskakiwał do niego, a w konsekwencji pominięcie powyższych okoliczności świadczących na korzyść oskarżonego i podważających orzeczenie zapadłe w niniejszej sprawie w zakresie ustaleń co do jego zamiaru działania,

B) art. 4 k.p.k. i art. 410 k.p.k., poprzez nie oparcie zaskarżonego wyroku na całości zebranego i ujawnionego w toku postępowania sądowego materiału dowodowego, a to w postaci części wyjaśnień oskarżonego w zakresie znajomości z P. B. (1) sprzed zdarzenia, tj. o braku zatargów oskarżonego z pokrzywdzonym, a w konsekwencji pominięcie powyższych okoliczności świadczących na korzyść oskarżonego działania i podważających orzeczenie zapadłe w niniejszej sprawie w zakresie ustaleń co do jego zamiaru działania, w tym motywacji,

C) art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k., poprzez bezpodstawne oddalenie wniosków dowodowych obrońcy, jako nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, tj. wniosków dowodowych o zwrócenie się o informację do jednostki policji właściwej ze względu na miejsce zamieszkania oskarżonego, czy w jego miejscu zamieszkania były interwencje policji oraz o informację do Aresztu-Śledczego, w którym przebywa oskarżony o zachowaniu oskarżonego w warunkach izolacji penitencjarnej, co miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie w zakresie oceny właściwości i warunków osobistych oskarżonego oraz zachowania przed popełnieniem przestępstwa, świadczących na jego korzyść przy wymiarze kary i środka karnego oraz w zakresie oceny innych dowodów w sprawie;

III. Na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść wyrażający się w przyjęciu, że oskarżony J. K. (1) działał z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia P. B. (1), podczas gdy prawidłowa i wszechstronna analiza wszystkich okoliczności strony przedmiotowej i podmiotowej działania oskarżonego dokonana w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy

nie daje jednoznacznych i wystarczających podstaw do przypisania oskarżonemu działania ze wskazanym zamiarem, a jedynie co najwyżej z zamiarem spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu P. B. (1), skutkiem czego była jego śmierć, objęta nieumyślnością oskarżonego, tj. przestępstwo z art. 156 § 3 k.k.;

IV. Z ostrożności procesowej, w razie nie uwzględnienia zarzutów wskazanych w punktach powyżej zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- w zakresie kary i środka karnego orzeczonej wobec oskarżonego, naruszenie art. 438 pkt 4 k.p.k., tj. rażąco niewspółmierność kary i środka karnego wymierzonych oskarżonemu poprzez orzeczenie bezwzględnej kary dwudziestu pięciu lat pozbawienia wolności i środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz A. B. (1) kwoty 14 800 zł oraz zapłaty na rzecz A. B. (2) kwoty 130 000 zł a na rzecz A. B. (1) kwoty 91 200 zł tj. łącznie w kwocie 236 000 zł, tytułem zadośćuczynienia za wyrządzoną krzywdę, przy ustaleniu, że tuż przed użyciem noża to pokrzywdzony wyrwał się do oskarżonego, a oskarżony wypowiadał w stronę pokrzywdzonego słowa „nie podchodź”.

Na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. wnosił, aby Sąd Odwoławczy działając na zasadzie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok, orzekając odmiennie co do istoty sprawy, tj. dokonał zmiany opisu czynu i uznał oskarżonego za winnego przestępstwa z art. 156 § 3 k.k. oraz wymierzył mu karę i środek karny adekwatnie do stopnia winy w wymiarze jak najłagodniejszym, a ewentualnie uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Na wstępie należy podnieść, że Sąd orzekający w sposób prawidłowy zebrał materiał dowodowy a przewód sądowy przeprowadził zgodnie

z wymogami k.p.k. Swoje ustalenia oparł przede wszystkim na wyjaśnieniach oskarżonego i zeznaniach bezpośredniego świadka zdarzenia

P. K. i postąpił słusznie. Wszelkie istotne okoliczności ujawnione w toku postępowania przed sądem zostały omówione w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Sąd Apelacyjny podziela zajęte tam stanowisko i aby nie powtarzać podniesionych argumentów skoncentruje się na zarzutach zawartych w apelacji obrońcy.

Nietrafny jest zarzut obrazy przepisów postępowania mający polegać na tym, że Sąd orzekający oparł zaskarżony wyrok tylko na części zgromadzonego materiału dowodowego odnośnie siły z jaką oskarżony zadał cios nożem pokrzywdzonemu a mianowicie na zeznaniach św.

P. K.. Wręcz przeciwnie Sąd procedował w oparciu o całokształt dowodów. Świadczy o tym treść uzasadnienia Sądu I instancji, który szeroko omawia zarówno wyjaśnienia oskarżonego J. K. (1) jak i zeznania naoczego świadka zdarzenia P. K. (1) konstatując na str. 8, że wzajemnie się one uzupełniają, a odnośnie przebiegu zajścia przed budynkiem, wyjaśnienia oskarżonego znajdują potwierdzenie w zeznaniach P. K..

Zawodna zatem okazała się podjęta w apelacji próba wykazania, że Sąd meriti nie oparł wyroku na całości ujawnionego materiału dowodowego. Autor apelacji nie zauważa, iż Sąd Okręgowy ocenił depozycje oskarżonego i ww. świadka także w kontekście opinii biegłej anatomopologa która przeprowadziła sekcję zwłok denata. Trudno jest werbalnie kreślić siłę ciosu zadanego przez oskarżonego ale Sądowi orzekającemu udało się to ocenić w oparciu o wyżej wymienione dowody i skutek który nastąpił w wyniku działania J. K..

Z tych samych powodów pozbawiony merytorycznej skuteczności jest zarzut rzekomego pominięcia przez Sąd faktu braku wcześniejszych zatargów pomiędzy oskarżonym a pokrzywdzonym. Wszak przecież mówi o tym sam oskarżony i Sąd dał jego wyjaśnieniom wiarę.

Niesłuszne jest też oczekiwanie apelującego, że Sąd odwoławczy podzieli pogląd co do - jego zdaniem - bezpodstawnego oddalenia wniosków dowodowych obrońcy odnośnie zachowania się oskarżonego w miejscu

zamieszkania. Taki dowód byłby nieprzydatny skoro Sąd Okręgowy nie kwestionował jego zachowania o czym wyraźnie napisał w uzasadnieniu wyroku.

Sąd Okręgowy przyjął w oparciu o zgromadzone dowody w tym także zeznania kolegi oskarżonego św. P. K., że J. K. (1) działał z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia P. B. i postąpił słusznie. Za trafnością takiego rozumowania świadczą argumenty przedstawione w uzasadnieniu wyroku a Sąd Apelacyjny je podziela. Świadczy o tym też sam scenariusz przebiegu zajścia którego genezą była chęć odwetu znajdującego się pod wpływem alkoholu oskarżonego. Nieskutecznie od tego zamiaru próbował go odwieść jego kolega św. P. K.. Po zaistniałej sprzeczce J. K. udał się do swojego mieszkania wyszedł na zewnątrz zabierając nóż i czekał na pokrzywdzonego a przecież mógł nie wychodzić z domu. Trudno byłoby inaczej ocenić jego zamiar. Interpretacja Sądu meriti zasługuje na akceptację. O poprawności takiego wnioskowania utwierdzają dosyć precyzyjne zeznania św. P. K. które w tym miejscu należy jedynie przywołać aby ponownie nie powtarzać ich treści. Dokładna egzegeza tekstu uzasadnienia wyroku Sądu I instancji w konfrontacji ze stanowiskiem apelującego wywołuje wrażenie jakby zarzuty apelacyjne zostały sformułowane w oderwaniu od stanu dowodowego sprawy.

Różnica pomiędzy zabójstwem a przestępstwem określonym w art. 156 § 3 k.k. znajduje swoje odzwierciedlenie w stronie podmiotowej czynu i polega na tym, że w wypadku tego pierwszego sprawca ma zamiar bezpośredni (lub ewentualny) pozbawienia życia człowieka i w tym celu podejmuje działanie. Apelujący pomija sens normatywny art. 148 § 1 k.k. Wszak oskarżony po sprzeczce idzie do mieszkania zaopatruje się w nóż, czeka na pokrzywdzonego a następnie zadaje mu cios w lewą część brzucha gdzie jak wiadomo znajdują się ważne dla życia organy. Mało tego oskarżony popełnia ten czyn w warunkach recydywy, był bowiem już uprzednio skazany w związku z popełnieniem przestępstwa z art. 148 § 1 k.k. przy użyciu niebezpiecznego narzędzia w postaci noża.

Ta okoliczność rzutuje też w sposób oczywisty na orzeczenie dotyczące kary której w realiach tej sprawy nie można postawić zarzutu rażącej niewspółmierności w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. Trzeba podkreślić, że pomimo odbytej kary pozbawienia wolności oskarżony – jak się okazało – nie zmienił swojego postępowania i nie wykorzystał uprzednich doświadczeń. Z tych powodów orzeczoną obecnie karę należy uznać za słuszną i uwzględniającą zasady wyrażone w art. 53 k.k. w tym wysoki stopień społecznej szkodliwości popełnionej zbrodni której wynikiem jest śmierć młodego człowieka.

Zasadne jest też zobowiązanie oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem a zasądzonych kwot nie można uznać za wygórowane.

Mając na uwadze wyżej przedstawione okoliczności Sąd Apelacyjny stosownie do treści art. 437 § 1 k.p.k. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok nie znajdując podstaw do jego zmiany a tym bardziej uchylecia.

Orzeczenie o kosztach sądowych wydano w oparciu o treści art. 624 § 1 k.p.k. mając na uwadze treści wyroku.

Zasądzono natomiast od Skarbu Państwa wynagrodzenie za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym na mocy § 14 ust. 1 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.